

KUSTBON

Veckotidning för svenskarna i Estland.

Tredje årg. No 36.	Prenumerationspris.	Utgives av Svenska Folkförbundet i Reval alla onsdagar. Ansvarig redaktör: N. Blees. Redaktionens adress: Riddargatan 3, Reval	Annonspris. 50 penni pr. mm. I Sverige: 10 öre pr. mm. I Finland: 20 penni pr. mm. För annons, som införes 10 eller flera ggr, räknas 20% rabatt.	24 nov. 1920
	1 månad Mk. 3:— helt år „ 36:— I Sverige: 1 månad Kr. 0:50 helt år „ 6:— I Finland: 1 månad Fmk. 1:— helt år „ 12:—			

Nu gäller det!

Till våra väljare.

Mången undrar ännu på vem han skall rösta, då han nu den 27, 28 och 29 dennes skall gå och välja riksförbundsmän. Det borde vara en solklar sak att svenskarna icke få rösta på andra listor än den, på vilken svenskarnas kandidater uppställts, men alla svenskar ha gudiklagat icke ännu insett det. De lyssna till sådana röster, som lova mycket, "lova runt men hålla tunt". Alla landsbor utan undantag önska sig en jordbit, som de sedan vilja köpa på ett eller annat villkor för att bli fasta ägare till sitt hemman. Bibehålla sitt svenska modersmål vilja likaledes alla; man vill ha fri handel, vidare att penningkursen skall förbättras m. m. Icke heller är det tu tal om den saken huruvida religionen skall bibehållas i skolorna eller icke. Men under valtider slår man allt sådant i vädret. Då är en färdig att välja män, som arbeta emot sådant, som en alltid önskat och strävat för.

Det där är lika galet som att gå och beställa skor hos en skraddare, eller välja en drinkare till nykterhetskämpe, eller lämna pengarna till en tjuv att förvaras. Då nu Nuckö- och Ormsöbor samt andra svenskar en gång veta vad de vilja och även veta vilket parti och vilken svensk man kan hjälpa dem, så är det ju klart att de skola rösta på det och den. Vid de förra valen fingo vänsterpartierna majoriteten. De lovade guld och gröna skogar. Hela tiden ha de haft makten i sina händer men ändå icke kunnat ge vad de lovat. En egen gård, som alla landsbor drömt om, har aldrig någonsin stått på deras program. De ha i mycket motarbetat böndernas egentliga intressen. Men under valtider låter man så lätt narra sig. Man väljer sina egna motståndare och tar makten från dem, som vilja och kunna hjälpa jordbrukarna och landet i sin helhet. Vid de här valen gäller det därför att vara klokare. Vi hoppas, att ingen svensk man eller kvinna den gången sviker oss.

Vem och hur skola vi då välja? Jo, varje väljare får några dagar före valen ett papper och en kandidatlista, där alla partier uppställt sina kandidater. Klipp ut kandidatlistan No 6 ur stora bladet och gå sedan den 27, 28 eller 29 dennes ill "veldshuse" eller annat valställe, där du

får ett kuvert. Sätt in den utklippta listan No 6 i kuvertet och lämna det förseglat till ordföranden i valkommittén. Om man frågar, så bör du även uppvisa namntyget och personbetyget, som därför skola medtagas. — Den kandidat, som svenskarna hoppas få igenom, herr H. Pöhl, är första mannen på listan No 6 i Wieks valkrets (Hapsal krets). Men även Revalssvenskarna och svenskarna i Harriens (Revals) krets skola rösta på kandidatlistorna No 6 som uppställts i dessa valkretsar, ty det är samma parti och rösterna gå icke förlorade för svenskarna. Runöborna däremot ha att rösta på listan No 1 i Ösels krets, ty där har partiet annat nummer. — Ingen svensk man eller kvinna, som fyllt 20 år, får försumma att gå och välja. Alla måste fram.

Medborgare, handla klokt och visa att du är svensk den 27, 28 och 29 november 1920!

Till svenska folkhögskolan i Estland.

Estlandssvenskar och östsvenskar härstamma båda från rikssvenskar. Skilnaden mellan dessa tre består blott däri, att de bo i olika länder och delvis under olika förhållanden.

Till anden äro de dock förenade, eller borde åtminstone vara det, så att den enes lidanden och fröjder även äro den andras. Tyvärr har det dock alltrid här i världen funnits onda makter, som vilja åstadkomma splittring och missförstånd mellan bröder. Så har även varit fallet med svenskarna omkring Östersjön. Dock borde de andliga banden vara starka nog, att tåla denna påfrästning och alla onskans makter skola ej bliva i stånd att skilja svenskar från svenskar, de må sedan bo i Sverige, Estland, Finland, på Åland eller varsomhållt i världen. De äro och förbliva dock svenskar.

I följd av den andliga samhörigheten måste det därför glädja varje östsvensk, liksom varje rikssvensk att estlandssvenskarna nu från 6 november kunnat öppna sin första folkhögskola. Med hopp och förtröstan kunna de därför emotse framtiden. Ungdomen får lära sig att älska och vörda fädrens språk och seder samt lära sig att förstå att den är en del av ett stort odelbart helt: den svenska folkstammen. Det är således ej blott svenskarna i Estland, som

få skörda de framtida frukterna av den nu påbörjade verksamheten, utan det blir nog alla svenskar, som få njuta av dessa frukter, ty folkhögskolan kommer ej blott att utöva sin verksamhet inom Estland, utan samhörighetskänslan kommer att stärkas mellan alla svenskar.

Varma och uppriktiga välgångsönskingar till lärare och elever vid Estlands första folkhögskola sändas därför från Emsalö och Tolkis i Borgå skärgård genom

F. V. P.

Svenska Estland.

Nargö.

Av Fröken Ester Bergsteen, Sörnaheden, Sverige, har Nargö länsman mottagit 100 kr. (7500 emk.) för härvarande skolas iståndsättande. Till givaren fram bäres härmed ett varmt tack för den kärkomna gåvan.

Nargöborna upplysas om, att även de ha att rösta på listan n:r 6, även om den kandidat, som svenskarna först och främst tänkt på, står på listan i Hapsal. Detsamma ha Rågö-, Korkis- och Wichterpalsborna att iakttaga.

Reval.

Här har det i år varit mycket lungt. Hittills ingen fest och inga teaftnar, som ungdomarna så mycket glädde sig åt. Ett par gånger i veckan kan man vandra upp till gamla skolan och låna sig en bok och en gång i veckan besöka damerna "syftonen." Det är allt. Man börjar riktigt längta efter en fest. Det är sant. Under sista tiden ha vi övat sång och den 1 december skall det bli teafton i gamla skolan. Lycka till!

Revalssvenskar, rösta på n:r 6! Era röster komma ändå svenska kandidaten i Hapsals krets, där de flesta svenskarna bo, till godo.

Lokala meddelanden.

Valagitationen.

Det som under dessa dagar mest sysselsätter tidningar och politiska partier samt enskilda personer äro de förestående valen. Man söker nedgöra en annan och upphöja sig själv. En vill framhålla, huru mycket

gott han gjort staten och huru stor skada en annan däremot tillfogat den. Det är intressant att iakttaga, huru t. ex. folkpartiet och arbetarpartiet kämpa för att vinna anseende hos väljarne. Man talar om jordskatter, guldhandel och spannmålsbeställningar från Amerika. Det är dock icke klart, vem som egentligen sålt guldet till utlandet, ty båda regeringarna, både arbetarpartiets och folkpartiets, ha haft att göra med den saken. Och icke heller är det sagt, om riket alls fått någon förlust härigenom. Då det blev klart, att guldet sålts på fördelaktiga villkor, ville arbetarpartiet framhålla, att det var deras ministers förtjänst, andra tider däremot låter det annorlunda. Spannmål behövdes och beställdes, men varken den ena eller den andra har här gjort mera än plikten fordrade. Men det är ju vanligt under valtider att låta påskina. För den som känner till förhållandena verkar det löjligt. Vi äro alla pliktiga att uppbygga staten och göra vårt bästa härvidlag. Att vänstern, som haft makten, icke gjort för mycket, vet nog litet var.

150.000 pud råg.

Den 19 nov. beställde Livsmedelsministeriet 150.000 pud råg, varav 61.000 pud från Köpenhamn och det övriga från Amerika.

I Reval kommer 1 pud att kosta omkr. 500 mark.

18.000 pud socker.

Livsmedelsministeriet har vidare beställt 18.000 pud socker från Amerika. Priset i Estland skulle bli ungefär 30 mark skålpundet.

1047 krigare erhålla jord.

Den 19 nov. beslöt den republikanska regeringen skänka jord åt 1047 krigare för uppvisad tapperhet.

Sverige och Finland.

Regeringskris i Finland.

Finlands nuvarande regering har avgått. Krisen har kommit helt oväntat. Regeringen begärde att gränsvakten skulle förstärkas för att kunna motarbeta smuggleri. Socialdemokraterna uppträdde mot förslaget

och vid omröstningen stannade projektet i minoriteten. Med anledning härav inlämnade regeringen avskedsansökan. Men man hoppas än u, att regeringen möjligen kommer att kvarstanna.

Djurens dags firande.

På söndagen och måndagen den 14 och 15 nov. firades över hela Sverige! Djurens dag. Ett program hade uppgjorts och antagits som gemensamt för alla orter, i vilket ingick djurskyddsgudstjänster i kyrkorna, försäljning av Djurens dags märken, djurskyddsmärken, och Djurens dags publikation.

På Skansen inleddes första dagen med utförande av koraler kl. 11,15, därefter högmässa i Seglora kyrka och kl. 1,30 ägde djurkortegen rum, vari hästar, kor, åsnor, hundar, getter och får voro representerade. Klockan 2 utdelades belöningar ur särskilda fonder till kuskar för djurvänlig vård av djur. Kl. $\frac{1}{2}$ 3 utfodrades djuren, varefter det hela avslöts med vespergudstjänst i Seglora kyrka kl. 3,30 och sist klockringning från Hellestadsstaplenn.

Utlandet.

Wrangels ställning är förtvivlad.

De estniska tidningarna meddela, att bolsjevikerna nått fram till Sevastopol och att Wrangel med 20.000 man flytt från Krim.

Här nedan avtrycka vi ett par utländska telegrammeddelanden enligt "Aftonbladet":
80.000 flyktingar söka förgäves komma över Svarta havet.

Reuter erfar från Konstantinopel, att Wrangels ställning är förtvivlad. Flyktingar ha börjat anlända till Konstantinopel men tillåtas icke landstiga på grund av livsmedels- och bostadsbrist. 80.000 flyktingar söka komma över Svarta havet, men till följd av bristen på transportsmedel torde endast ett fåtal kunna undkomma.

Frank kryssare biträder civilbefolkningen

Konstantinopel, lördag. Bolsjevikerna genombröto den 11 d:s Wrangels front. Situationen är ytterst allvarlig. Frå-

gan om utrymmandet av Krim har sålunda uppstått på ett par timmar, och lösningen av detta problem är ytterst svår. Den franska kryssaren Waldeck-Rousseau kommer att biträda vid civilbefolkningens evakuering.

Ryska Svartahavskusten i blockad.

Engelska torpedjagare patrullera i Svarta havet. Tidningarna meddela från Konstantinopel den 14 dennes, att ryska Svartahavskusten förklarats i blockad. Engelska torpedjagare ha börjat patrullera Svarta havet för att hindra bolsjevikerna från att upprätthålla förbindelser med Turkiet.

Wrangel kommenderar spillrorna av sin armé.

Daily Express meddelar, att Wrangel personligen kommenderar spillrorna av sin skingrade armé, som beslutit offra sig för att sätta kvinnor och barn i stånd att undkomma de röda.

Folkförbundet sammanträder.

Öppnades i Genève den 15 nov. I måndags öppnades i Genève Nationernas förbunds första delegeradeförsamling. 14 stater voro representerade vid dess öppnande. Som Sverges ombud deltog statsminister Branting, frih. Marcks von Würtemberg och f. justitierådet E. Trygger med frih. Adelsvärd statsrådet E. Löfgren och professorskan Anna Bugge-Wicksell som suppleanter.

Bland frågor som skola behandlas märkas bl. a. de tre skandinaviska staternas framställning om åtgärder för rustningarnas begränsning, upptagande av nya medlemmar i förbundet samt frågan om förbundets permanenta domstol för internationella juridiska frågor.

Om delegeradeförsamlingen stadgas i akten för Nationernas förbund art. 3 bl. a., att den består av ombud för förbundets medlemmar, att den skall sammanträda med bestående mellantider samt vid varje tillfälle, då omständigheterna sådant påfordra, att den är behörig att upptaga varje fråga, som faller inom förbundets verksamhetsområde eller som berör världsfreden, och att varje medlem av förbundet förfogar över endast en röst och kan i församlingen ha högst tre ombud.
(Aftonbladet)

Söndagen den 28. novem. kl. 5 e. m.

Ungdomsföredrag

av kand. Johannes Klanman i gamla skolans lokal, Riddaregatan 3.

Alla välkomna!

Estniska frimärken

köpas och säljas.

Skriftliga anbud under adress:

REVAL, Troonipärija puistee 5, 1,

A. Lustig.

Onsdagen den 1 december kl. 6 e. m.

teafton

på Gamla skolan, Riddaregatan 3.

Alla välkomna!

Estlandssvenskarnas

almanacka för 1921

utkommer de närmaste dagarna och kan rekvireras på Kustbons redaktion, Riddaregatan 3, Reval.